

A két művésszel Könyves-Tóth Zsuzsanna/Zeneakadémia készítette az alábbi interjút:

Négykezes jótékonysági koncertet a kárpátaljaiak megsegítésére

- Olvastam Palojtay Márta levelét, amelyben a Kárpátalján élő magyarok nehéz helyzetére hívja fel a figyelmet, és segítséget kér. Feltételezem, János, te kezdeményezted a jótékonysági estet.

Palojtay János: Valójában éppen fordítva történt a dolog, mert András keresett meg engem a koncert ötletével. Egyébként a nővérem nagyjából húsz embernek írta meg ezt a levelet, amelynek a végén azt kérte, hogy aki teheti, ossza meg – üzenete hihetetlen sebességgel terjedt az interneten.

Kemenes András: Így jutott el hozzám is, amikor olvastam Palojtay Márta levelét, rögtön éreztem, hogy tennem kell valamit, a név láttán pedig persze rögtön János jutott az eszembe. Úgy gondoltam, esetemben talán nem az ételosztás a leghatékonyabb segítség (bár erős volt a kísértés), hanem valami olyasmi, amihez jobban értek – így jött a jótékonysági négykezes est ötlete. Ha egy koncerttel másokon tudunk segíteni, miért ne vállalnánk?

- Nővéred családján keresztül gondolom közvetlen forrásból jutnak el hozzád a kárpátaljai hírek. Hogy látod, mennyire rossz a helyzet?

P. J.: Nővérem – aki húsz éve él Kárpátalján családjával – nem olyan ember, akinek gyököt kell vonni a mondandójából, és egészen megdöbbenő, amit az ottani viszonyokról mesélt. Már most volt olyan, hogy konkrétan az éhhaláltól mentett meg embereket az adományul érkező pénz.

K. A.: A koncert bevételét a Ferences Alapítvány fogja eljuttatni a rászorulókhoz, mi közvetlenül nem is követjük a befolyt összeg útját. De úgy gondolom, már akkor is sikeres az akciónk, ha fel tudjuk hívni mások figyelmét arra, hogy segítsenek. Mi pedig beérjük annyival, hogy jól érezzük magunkat a színpadon.

- Kemenes tanár úr gyakran ad négykezes zongoraesteket – többnyire Csalog Gáborral –, de ez korántsem minden zongorista esetében kézenfekvő.

K. A.: Nem könnyű felidézmem, mikor fordult a figyelmem kitüntetően a négykezes műfaj felé. Gyerekkoromban József Andrásné volt a szolfézstanárom, ő ismertetett meg például Schubert Asz-dúr variációjával. Nagyon emlékezetes volt, amikor Salzburgban egy koncert után felmentünk Rohmann Imrével a lakásukra, és egymásnak mutattunk négykezes darabokat.

Ekkor ismertem meg Schubert C-dúr („Grand Duo”) szonátáját, amit a mostani koncerten is eljátszunk majd. Amint azt műsorunk is tükrözi, különösen Schubert négykezesei állnak közel a szívemhez, egyszer tartottam is egy tematikus félét itt a Zeneakadémián, amit

jövőre is meghirdetnek majd. Az egész öt kötetnyi Schubert-irodalomból a mostani koncertünkre, a csúcsműveket választottuk ki; a **Grand Duo** mellett még az a-moll („Lebensstürme”) Allegrótés a Magyar divertimentót fogjuk eljátszani.

P. J.: A már említett C-dúr szonáta a zeneszerző egyik leggrandiózusabb, erősen szimfonikus jellegű műve. Egy időben azt gondolták a kutatók, hogy ez az az elveszett szimfónia, amit Schubert egy levelében említ(azóta kiderült a „szellemszimfóniáról”, hogy valójában a Nagy C-dúrról írt a zeneszerző – a szerk.). Később Joachim József készített is belőle egy hangszerelést. Jómagam egyébként már a konzi vége felé játszottam négykezeseket, de igazán a Zeneakadémián kezdett el érdekelni ez a műfaj. Szerveztem itt egy négykezes blattoló kört, mert ez az a műfaj, ami szerintem a legjobban tudja fejleszteni a lapról olvasási készséget: az anyag jól átlátható, viszont muszáj a másikkal együtt tartani a tempót. Ha az ember egy jó partnerrel játszik, már az elején sikerélménye van, még akkor is, ha nem megy rögtön olyan jól a darab. Fejérvári Zolival, Borbély Lacival és Németh Andrissal végigjátszottunk a Máté-passiótól kezdve a Beethoven- és Haydn-szimfóniákon keresztül Ravel vonósnégyeséig rengeteg mindent.

- Mit jelent egy zongorista számára, ha a Zeneakadémia Nagytermének színpadán játszhat?

K. A.: Megindító azon a színpadon játszani, amelyen annyi nagy művészt hallhattunk már. Előző év májusában Mozart K. 453 **G-dúr zongoraversenyének** szólóját játszottam itt; saját szólóestem talán nekem is csak egyszer, még 1991-benvolt, akkor a Goldberg variációkat adtam elő.

P. J.: Pár hete a Szent Efrém Férfikart és Rajk Juditot kísértem a Nagyteremben. Egyszer jóval régebben, még a felújítás előtt játszottam én is szólót, amikor a konziban megnyertem egy improvizációs versenyt. Nyilvánvalóan egészen más érzés lesz párosban fellépni a Nagyteremben.

- A Zeneakadémia újrányításával elindult Élesben-koncertsorozatban hagyomány, hogy tanárok és diákok egyenrangú muzsikusként játszanak együtt. Bár a jótékonysági est nem ebben a sorozatban kapott helyet, a szituáció mégis hasonló. Másképp kell felkészülni egy ilyen alkalomra?

K. A.: Mivel már 2011 óta nem állunk hivatalosan tanár-diák kapcsolatban, a helyzet számomra egyáltalán nem lesz furcsa. Amikor jó néhány évvel ezelőtt Rohmann Imrével hallottam Jánost együtt játszani a Zeneakadémián, rögtön arra gondoltam: hogyan lehetséges, hogy mi még sosem négykezesestünk együtt? Ettől kezdve rendszeresen voltak kisebb-nagyobb fellépéseink, és olykor az óráink is négykezesezésbe torkollottak – ha valami nagyon nem ment, mindig jó volt közös zongorázással feloldani.

P. J.: Bár gyakran játszunk együtt, közönség előtt eddig csak egy-egy szám, vagy félidő erejéig volt alkalmunk zenélni, így ez a jótékonysági koncert lesz egyben az első önálló négykezes estünk is.